

aceste orașe o mare parte din populație era romană și greacă, Biserica ia primele contacte cu lumea păgână. Convertirea ofițerului Corneliu din Cezareea, pe care îl vizitează Petru (*Fapte 10*), are o semnificație deosebită: faptul că Petru intră în casa unui păgân și permite să se mănânce carnea tuturor animalelor (lucruri interzise de legea iudaică) este semnul că Biserica nu aparține numai poporului evreu, ci este deschisă tuturor popoarelor.

Tot cu ocazia persecuției din anul 34, o parte din creștinii din Ierusalim ajung în Siria, în special în cele două mari orașe ale acestei provincii: Damasc și Antiohia.

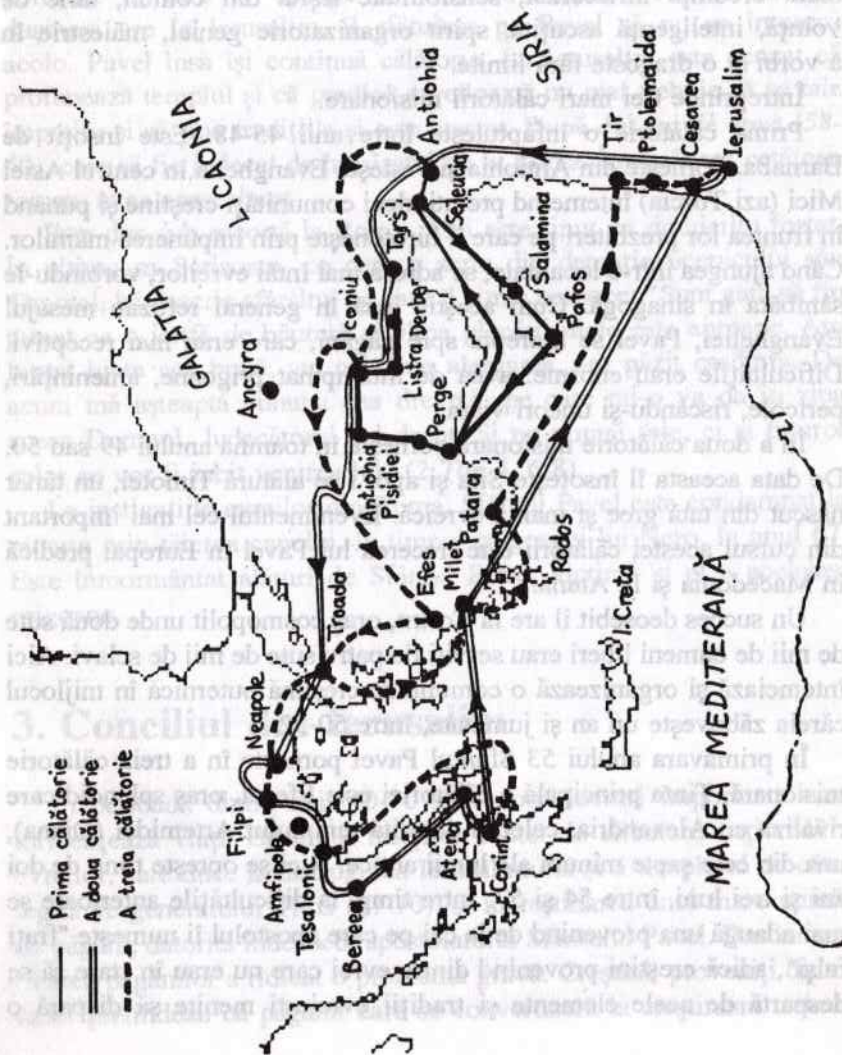
Când s-a convertit Sfântul Pavel (în 34 sau 36) exista deja la Damasc o comunitate creștină, de vreme ce în momentul convertirii el mergea în acest oraș spre a-i aresta pe creștini.

În aceeași perioadă la Antiohia — al treilea oraș al imperiului după Roma și Alexandria în Egipt — exista de asemenea o comunitate creștină importantă provenind nu numai din evrei, ci și din păgâni. Dacă Ierusalimul a rămas centrul de răspândire a creștinismului printre evrei, Antiohia a devenit centrul de răspândire a creștinismului la păgâni. Din acest oraș va porni Sfântul Pavel în marile călătorii misionare. Două mari personalități și-au desfășurat activitatea în acest oraș unde pentru prima dată ucenicii lui Isus au primit numele de creștini: Barnaba și Pavel.

2. Pavel, apostolul popoarelor păgâne

Sfântul Pavel s-a născut într-o familie evreiască, între anii 5-10 d.C., la Tars, în Cilicia (astăzi în sud-estul Turciei), centru comercial deschis tuturor curentelor religioase ale timpului. Studiază la Ierusalim, la școala marelui învățat Gamaliel. Fariseu plin de râvnă pentru tradițiile străbune, devine cel mai aprig prigonitor al creștinilor. După convertirea minunată petrecută pe drumul Damascului (*Fapte 9, 1-19*), petrece trei ani într-o comunitate creștină din apropierea Damascului

Călătoriile misionare ale sfântului Pavel:

și, după scurte șederi la Ierusalim și la Tars, se stabilește la Antiohia.

Pavel a primit misiunea de apostol direct de la Cristos, dar se pune întotdeauna de acord cu Petru și cu ceilalți apostoli. Evreu elenizat, Pavel este o personalitate fascinantă. Trăsăturile sale fundamentale sunt: credință înflăcărată, sensibilitate ieșită din comun, tărie de voință, inteligență ascuțită, spirit organizatoric genial, măiestrie în a vorbi și o dragoste fără limite.

Întreprinde trei mari călătorii misionare.

Prima călătorie o înfăptuiește între anii 45-48. Este însoțit de Barnaba. Pornește din Antiohia și vestește Evanghelia în centrul Asiei Mici (azi Turcia) întemeind pretutindeni comunități creștine și punând în fruntea lor prezbiteri pe care îi hirotonește prin impunerea mâinilor. Când ajungea într-o localitate, se adresa mai întâi evreilor, vorbindu-le sâmbăta în sinagogă. Cum aceștia însă în general refuzau mesajul Evangheliei, Pavel se îndrepta spre păgâni, care erau mai receptivi. Dificultățile erau enorme: avea de întâmpinat prigoane, amenințări, pericole, riscându-și uneori viața.

În a doua călătorie misionară pornește în toamna anului 49 sau 50. De data aceasta îl însoțește Sila și apoi i se alătură Timotei, un tânăr născut din tată grec și mamă evreică. Evenimentul cel mai important din cursul acestei călătorii este trecerea lui Pavel în Europa: predică în Macedonia și la Atena.

Un succes deosebit îl are la Corint, oraș cosmopolit unde două sute de mii de oameni liberi erau serviți de patru sute de mii de sclavi. Aici întemeiază și organizează o comunitate creștină puternică în mijlocul căreia zăbovește un an și jumătate, între 50-52.

În primăvara anului 53 Sfântul Pavel pornește în a treia călătorie misionară. Ținta principală a călătoriei este Efesul, oraș splendid care rivaliza cu Alexandria, celebru datorită templului Artemidei (Diana), una din cele șapte minuni ale lumii antice. Aici se oprește timp de doi ani și trei luni, între 54 și 57. Între timp, la dificultățile anterioare se mai adaugă una provenind de la cei pe care apostolul îi numește "frați falși", adică creștini provenind dintre evrei care nu erau în stare să se despartă de acele elemente și tradiții evreiești menite să dispară o

dată cu venirea lui Cristos. Apostolul ținea legătura cu comunitățile creștine lăsate în urmă, prin Scrisorile care ne-au rămas până astăzi.

În anul 58, pentru sărbătoarea Rusalilor, vrea să fie la Ierusalim. Are presimțirea că acolo îl așteaptă suferințe mari. Pe parcurs, în porturile în care se oprește cu corabia, creștinii, cunoscând căți dușmani are la Ierusalim, îl sfătuiesc pe Pavel să nu se întoarcă acolo. Pavel însă își continuă călătoria. La Ierusalim este acuzat că profanează templul și că predică evreilor că nu mai trebuie să se taie împrejur și să țină tradițiile și este arestat. După doi ani de arest (58-60), cere să fie judecat de împăratul de la Roma. Întrucât era cetățean roman, avea acest drept.

Este dus sub escortă la Roma. Aici este ținut cu domiciliu forțat. În ultima sa Scrisoare, pe care o scrie din detenție ucenicului său Timotei, își descrie sfârșitul pe care îl simte aproape: "Sunt gata să fiu turnat ca o jertfă de băutură și clipa plecării mele este aproape. Am luptat lupta cea bună, am terminat alergarea, am păzit credința. De acum mă așteaptă cununa cea dreaptă, pe care mi-o va da în ziua aceea Domnul, Judecătorul cel drept. Și nu numai mie, ci și tuturor celor ce vor fi iubit venirea lui" (2 Tim 4, 6-8).

La instigațiile evreilor din Roma, Sfântul Pavel este condamnat la moarte prin tăierea capului, în timpul prigoanei lui Nero, în anul 67. Este înmormântat alături de Sfântul Petru, victimă și el a aceleiași prigoane.

3. Conciliul din Ierusalim

În perioada dintre anii 40-70 sunt două lucruri importante care influențează viața Bisericii: întărirea luptei de eliberare națională a evreilor, care duce la distrugerea Ierusalimului și a templului de către legiunile generalului Titus (67-70), și încreștinarea unui mare număr de păgâni, datorită îndeosebi apostolatului Sfântului Pavel. Dar încreștinarea păgânilor a ridicat o problemă gravă. Creștinii proveniți dintre iudei pretindeau că păgânii care se convertiseră la creștinism trebuie